

Inspektionsrapport
från Skolverket
2006:8

Utbildningsinspektion i
den fristående grundskolan
Lemshaga Akademi
i Värmdö

Beslut
Skolrapport

Skolverket

Genomförd inspektion av den fristående förskoleklassen och grundskolan Lemshaga Akademi i Värmdö

Bakgrund

Skolverket har till uppgift att utöva tillsyn över och granska kvaliteten i utbildningen vid fristående förskoleklasser och grundskolor. Inspektionen avser att kontrollera att de krav som ställs för godkännande och rätt till bidrag alljämt uppfylls av skolan. I övrigt framförs i rapporten påpekanden och rekommendationer vad gäller kvaliteten i verksamheten. Huvudmannen förväntas i det fortsatta kvalitetsarbetet förbättra kvaliteten inom dessa områden.

Skolverket har genomfört inspektion av utbildningen vid Lemshaga Akademi i Värmdö kommun. Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt vilka bedömningar som gjorts av Skolverket.

Skolverkets bedömning och beslut med anledning av inspektionen

Skolverket bedömer att verksamheten vid Lemshaga Akademi i Värmdö kommun ligger väl i linje med de nationella bestämmelserna och målen för förskoleklassen och grundskolan.

Skolverket bedömer att Lemshaga Akademi alljämt uppfyller kraven för godkännande för fristående förskoleklass och grundskola och har därmed fortsatt rätt till bidrag från barnens och elevernas hemkommuner.

Inspektionen visar dock på vissa områden som behöver utvecklas (förbättringsområden). Dessa redovisas nedan:

Förbättringsområden

Skolverket har i den bilagda rapporten uppmärksammat huvudmannen på följande områden där skolan behöver utveckla sin verksamhet:

- Elevernas ansvar och inflytande bör fortsätta att utvecklas.

2006-01-20

2 (2)

Dnr 54-2004:2188

- En övergripande uppföljning och analys på skolnivå av elevernas kunskapsutveckling i andra ämnen än svenska, engelska och matematik bör genomföras för eleverna i årskurs 1-7.
- Elevernas kännedom om målen i kursplanerna bör förbättras, detta gäller eleverna i årskurs 1-7.
- Arbetet mot kränkande behandling, liksom handlingsprogrammet, bör kompletteras med rutiner för hur skolan skall agera i händelse av vuxnas kränkningar av elever.
- Rektorns ansvar behöver tydliggöras med avseende på beslut om utformning av särskilt stöd till elever.

Uppföljning

Skolverket avser att följa upp effekterna av inspektionen inom cirka två år. Skolverket kommer då att begära en redovisning av de åtgärder som vidtagits för att förbättra kvaliteten.

På Skolverkets vägnar

Marie-Hélène Ahnborg
T.f. avdelningsdirektör

Elisabeth Ritchey
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också undervisningsrådet Claes-Göran Aggebo deltagit.

Bilaga

Rapport

Kopia till

Värmdö kommun
Enligt fastställd sändlista

Utbildningsinspektion i Lemshaga Akademi, fristående förskoleklass och grundskola, årskurs 1-9

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Normer och värden

2. Kunskaper

Verksamheten:

3. Arbetsmiljö och delaktighet

4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

6. Tillgång till utbildning och omsorg

7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning, stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån de nationella författningarna. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut angående förbättrings- och kritikområden.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Lemshaga Akademi	Antal barn/elever
Förskoleklass	24
Grundskola	215

Utbildningen vid skolan omfattar förskoleklass och årskurserna 1-9. I anslutning till skolan finns förskola för barn från 3 års ålder samt fritidshem. Inspektionen innefattar förskoleklass och grundskola.

Skolverket har tidigare genomfört en tillsyn av grundskolan (dnr 96:2078), och i beslut från den 5 mars 1997 konstaterades att skolan alltså uppfyller kraven för godkännande. Grundskolan startade sin verksamhet höstterminen 1995 med årskurserna 1-3, höstterminen 1996 med årskurserna 4-6 och höstterminen 1998 med årskurserna 7-9. Förskoleklass startade 1995 med tillstånd från Värmdö kommun. Godkännande och rätt till bidrag för förskoleklassen beslutades den 4 november 2005 av Skolverket. Skolan har i sin ansökan till Skolverket uppgivit att man kommer att följa läroplanen för det obligatoriska skolväsendet (Lpo 94) och de nationellt fastställda kursplanerna för grundskolan. Skolan har också, enligt Skolverkets medgivande, rätt att anordna prövning och utfärda betyg för skolans egna elever enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet.

Skolans barn, elever och pedagogiska personal arbetar i tre arbetslag. Förskoleklassen, fritidshemmen och årskurserna 1-5 är lokaliserade till en byggnad, Mellangården, medan årskurserna 6-9 inryms i en annan, Storgården. I en tredje byggnad, Lillgården, finns förskolebarnen. Därutöver finns byggnader för undervisning i musik, bild, slöjd, idrott och hälsa samt hem- och konsumentkunskap.

Skolans lokaler ligger i direkt anslutning till Lemshaga Säteri och viss del av undervisningen innefattar skötsel av djur såsom getter, ankor och höns.

Flertalet elever är folkbokförda i Värmdö, en elev är folkbokförd i Stockholms kommun.

Lemshaga Akademi hade vid tiden för Skolverkets inspektionsbesök totalt 239 elever fördelade på förskoleklass och årskurs 1-9 enligt nedan:

Årskurs	F-klass	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Totalt
Antal elever	24	24	24	24	25	23	26	23	24	22	239

Huvudman är Lemshagastiftelsen, tidigare Stiftelsen Carpe Vitam, med organisationsnummer 802400-7075.

Genomförandet av inspektionen i den fristående skolan Lemshaga Akademi

Skolverket sände den 13 maj 2004 skriftlig information till skolans huvudman om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i den fristående skolan Lemshaga Akademi har bestått av undervisningsråden Elisabeth Ritchey och Lilian Berglund Wallin. Besök i Lemshaga Akademi genomfördes den 17 och 18 november 2004.

Skolverket följer upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Rapportens underlag består av dels dokument från huvudmannen och Lemshaga Akademi, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem, på rapporter från Skolverkets tillsyn och på andra uppgifter som skolan lämnat till Skolverket eller finns publicerade på Internet etc. Värmdö kommun har utnyttjat sin rätt till insyn och skolan deltar i kommunens uppföljningssystem.

I Lemshaga Akademi genomfördes formella intervjuer med rektor, pedagogisk utvecklingsledare, projektledare, skolsköterska, speciallärare, lärare och annan pedagogisk personal, föräldrar, elever, elevråd samt ordförande i Lemshagastiftelsen. Lektioner besöktes i merparten klasser. Under besöket fördes också samtal med annan personal och elever än de formellt intervjuade.

Bedömning

1. Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna för det offentliga skolväsendet framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön. Fristående skolor skall svara mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för det offentliga skolväsendet.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att utveckla normer och värden i överensstämmelse med dessa.

Normer och värden

I Lemshaga Akademi är arbetet med trygghet och trivsel ett prioriterat mål och enligt skolans kvalitetsredovisning från läsåret 2003/2004 genomförs tre olika utvärderingar för att mäta resultatet av skolans arbete med normer och värden. I en av dessa utvärderingar, kommunens centrala enkätundersökning från 2004,

skattade eleverna trygghet och trivsel till 3.0 på en 4-gradig skala där 1 står för mycket lågt och 4 står för mycket högt. Genomsnittet i Värmdö kommuns grundskolor ligger på 3.1. Resultatet för Lemshaga Akademi var således något lägre än för kommunen som helhet. Av skolans egen elevutvärdering från våren 2003 framgår att eleverna är nöjda med resultatet av skolans arbete med normer och värden. Föräldrarna uppfattar enligt samtliga utvärderingar att eleverna i hög grad trivs och är trygga.

Vid inspektionen framkommer att miljön genomgående är trygg för eleverna. De trivs och uppger att det inte förekommer någon mobbning. Smärre konflikter mellan elever förekommer ibland men de vuxna reagerar alltid snabbt och resolut, enligt eleverna. Eleverna uppger även att de med stort förtroende kan vända sig till de vuxna när något händer i skolan eller att de själva går in och agerar vid konflikter. Inspektörerna kunde notera flera situationer där eleverna uppträdde respektfullt och empatiskt mot varandra. Inspektörerna bedömer resultatet av skolans arbete med normer och värden som genomgående av bra kvalitet. Det är också bra att skolan genomför egna utvärderingar för att skapa sig en bild av resultatet av skolans arbete.

Elevernas ansvar och inflytande

Enligt skolans kvalitetsredovisning behöver elevernas ansvar och inflytande förbättras. Kommunens centrala enkätundersökning visar att eleverna genomgående skattar sina möjligheter till inflytande lägre än i kommunens övriga grundskolor. Särskilt anmärkningsvärt är det låga värdet 2.5 (på skalan 1-4) på påståendet ”jag får delta i planering och utvärdering av skolarbetet och aktiviteter”. För kommunen som helhet ligger detta värde på 2.8, även detta en förhållandevis låg siffra. Enligt huvudmannen har sedan dess en rad åtgärder vidtagits för att öka elevernas möjligheter till ansvar och inflytande.

Eleverna i elevrådet uppfattar att de blir lyssnade på och att de får vara delaktiga i diskussioner om framför allt miljön inne och ute. Trots detta menar de att de egentligen inte kan påverka särskilt mycket och att de flesta frågor styrs av rektorn. Deras synpunkter om undervisningen leder sällan till några konkreta förändringar. Även övriga elever uppfattar att elevrådet inte har så stor inverkan. Skolans arbete med demokratiska arbetsformer redovisas närmare och bedöms i rapportens avsnitt 3. Arbetsmiljö och delaktighet.

I inspektionen framkommer entydigt att eleverna på skolan har en hög medvetenhet om värdet av demokratiskt tänkande. De elever som inspektörerna samtalade med uppgav att de uppfattar det som mycket viktigt att kunna påverka och vara delaktiga i beslut som rör såväl deras utbildning som skolmiljö och att de i betydligt högre grad vill vara med och ta ett större ansvar än vad som är fallet idag. Inspektörerna bedömer att elevernas ansvar och inflytande bör stärkas, särskilt med avseende på möjligheterna att påverka frågor om undervisningen.

Sammanfattningsvis bedöms resultatet av skolans arbete med normer och värden som bra. Däremot behöver resultatet av arbetet med elevernas ansvar och inflytande förbättras.

2. Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Målen för lärandet anges, för det offentliga skolväsendet, i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Utbildningen i fristående skolor skall ge kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

Skolans kunskapsresultat

I Lemshaga Akademi når eleverna mycket goda kunskaper. Resultatet på nationella proven i årskurs 5 år 2004 visar att alla elever nådde målen i svenska. Av 24 deltagande elever i matematik nådde nästan alla målen och i engelska nådde alla utom tre målen.

Skolan har i anslutning till resultatsammanställning av de nationella proven vidtagit en rad åtgärder, bland annat har lärarresursen i matematik förstärkts och så kallad "förstärkningsengelska" erbjudits de elever som inte nådde målen i engelska. Det finns tydliga riktlinjer för hur skolan följer upp och analyserar elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Däremot saknas en övergripande uppföljning och analys på skolenivå av elevernas kunskaper i andra ämnen än svenska, engelska och matematik i årskurs 1-7.

Resultatet av nationella proven för elever i årskurs 9 visar likaså på mycket bra resultat. Även andelen elever som nått målen i samtliga ämnen är jämförelsevis hög. Enligt Skolverkets statistik för 2004 är denna andel 89,5 procent för Lemshaga Akademi, vilket kan jämföras med 78,5 för Värmdös grundskolor och 75,9 för riket (samtliga huvudmän). Enligt Skolverkets beräkningsmodell SALSA¹ är denna andel 1 procentenhet bättre än det modellberäknade resultatet. Statistiken visar således att eleverna från Lemshaga Akademi har jämförelsevis bra kunskapsutveckling. Detta bekräftas även av kommunens utredning, "Betyg i Värmdö skolor - del 1", där elevernas grundskolebetyg i ämnena matematik, svenska och engelska jämförs med samma elevers betyg på gymnasieskolans A-kursprov. Denna uppföljning av Värmdö kommuns avgångselever år 2001, visar bland annat att eleverna från Lemshaga Akademi får höga betyg på A-kursproven. I uppföljningen syns också tydligt att elevernas betyg från grundskolan överensstämmer väl med de betyg som sedan ges på A-kursproven.

¹ För att få en mer nyanserad bild av skolors betygsresultat än enbart genom att tillhandahålla de faktiska betygsresultaten som skolor uppnår, har Skolverket utvecklat Skolverkets Arbetsverktyg för Lokala SambandsAnalyser - Salsa. Verktyget jämför i en statistisk modell kommuners och skolors faktiska betygsresultat avseende "andel elever som uppnått målen" respektive "genomsnittligt meritvärde" med ett modellberäknat värde. I denna beräkning tas hänsyn till bakgrundsfaktorer som föräldrars utbildningsnivå, andel elever med utländsk bakgrund och fördelning pojkar/flickor i kommuner och skolor.

Elevernas kännedom om målen

För att eleverna skall få möjligheter att påverka och ta eget ansvar för sitt lärande krävs att de får kännedom om målen i kursplanerna. De äldre eleverna, framför allt i årskurserna 8 och 9, får tydlig information om målen antingen i början av terminen eller i anslutning till att ett nytt arbetsområde presenteras. Bland de yngre eleverna finns dock en bristande kännedom om målen och enligt inspektörernas uppfattning var det endast i en klass som målen var tydligt definierade för eleverna – denna lärare hade tidigare arbetat med portfoliometodiken² och då brutit ned målen. Inspektörerna konstaterar således att det finns vissa brister i målstyrningen som behöver förbättras.

I samband med faktagranskning av föreliggande rapport har huvudmannen bland annat påtalat att i ett nyligen påbörjat arbetet med att stärka elevernas inflytande över den egna kunskapsutvecklingen ingår även att göra dem medvetna om vilka mål som finns för undervisningen, övergripande och i samtliga ämnen. Detta bedöms av inspektörerna som positivt.

Beträffande elevernas engagemang och lust att lära kunde inspektörerna notera att detta var påtagligt stort i flertalet klasser.

Sammanfattningsvis bedöms att resultatet av skolans arbete med kunskaper håller en hög kvalitet. Elevernas kunskapsutveckling är mycket god och skolan sätter in stöd för de elever som inte når målen. Dock saknas en övergripande uppföljning och analys på skolenivå av elevernas kunskapsutveckling i andra ämnen än svenska, engelska och matematik för eleverna i årskurserna 1-7. Lika så behöver framför allt de yngre elevernas kännedom om målen delvis förbättras.

3. Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten i skolan vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med elever och föräldrar i arbetet med att forma en god miljö - fysiskt och psykosocialt - för utveckling och lärande.

Fristående skolor skall svara mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö, för att förebygga kränkningar och för att ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

² Med portfolio avses en metodik där elever under en längre tid samlar sina arbeten och tränas i att sätta mål samt reflektera över och utvärdera sin egen kunskapsutveckling.

Demokratiska arbetsformer

I Lemshaga Akademis kvalitetsredovisning är ett av målen att skapa en bättre arbetsmiljö för eleverna. Här ingår bl.a. att ha väl fungerande klassråd och elevråd. Det finns ett elevråd som sammanträder var fjortonde dag. För de yngre eleverna i årskurserna 1-5 finns dessutom det så kallade Mellangårdsrådet, där frågor som bara rör Mellangården avhandlas. Rektor och en lärare deltar alltid i elevrådets möten och det finns vissa fasta punkter som till exempel inomhus- och utomhusmiljön som diskuteras varje gång.

I skolans elevråd kan eleverna framföra olika önskemål som ofta tas till vara, t.ex. så har ett tak till cykelstället satts upp efter att elevrådet framfört önskemål om detta. Elevrådet har också arbetat fram förslag till gemensamma regler för Storgårdens caféverksamhet, för städning av klassrummen m.m. och för städ-dagar utomhus. En annan fråga som engagerat elevrådet är att försöka få till stånd hastighetsbegränsning på den starkt trafikerade vägen där bussen stannar som eleverna åker med till och från skolan. De har tagit upp frågan med kommunen men fått till svar att eftersom vägen inte ligger i direkt anslutning till skolhuset är det inte möjligt. Eleverna uppger dock att det är mycket spring och lek vid busshållplatsen. Eleverna i elevrådet har även konstaterat att skolan saknar en jämställdhetsplan och skulle vilja vara delaktiga i att ta fram en sådan. Elevrådet har också blivit informerat om planeringen av en framtida 7-9-skola i Gustavsberg och framfört önskemål om att få delta i detta arbete.

Klassråd finns i samtliga klasser men av olika skäl ställs ibland klassråden in. Förutom klassråd och elevråd finns olika ansvarsgrupper, t.ex. att eleverna ansvarar för viss städning, dukning i matsalen, m.m. I vissa klasser fungerar detta bra, i andra inte alls.

I 1994 års läroplan för det offentliga skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94) anges att skolan skall sträva efter att varje elev successivt utövar ett allt större inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan. Inspektörerna bedömer att eleverna har relativt stora möjligheter till inflytande bland annat via elevråd och klassråd men att detta ytterligare kan stärkas. Skolan skulle enligt inspektörerna ytterligare kunna ta tillvara på elevernas stora engagemang och vilja att vara med och påverka och skulle vinna på att i än högre grad involvera eleverna i frågor som rör utbildningen och undervisningen. I samband med faktagranskning av föreliggande rapport har huvudmannen påtalat att ett arbete har inletts för att stärka elevernas inflytande över sin egen kunskapsutveckling. Det är enligt inspektörerna angeläget att elevernas stora intresse av att vilja ta ansvar och kunna påverka tas tillvara, och inspektörerna bedömer det som positivt att huvudmannen initierat ett arbete med att stärka elevernas inflytande. Detta arbete bör fortsätta.

Värdegrundsarbete

I Lemshaga Akademi pågår ett kontinuerligt arbete när det gäller att aktivt och medvetet påverka eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar. I alla klasser har man varje morgon så kallade morgonsamlingar då tillfällen ges till samtal och reflektion och då och då har man "kill- och tjejsnack" där frågor om relationer och hur man ska uppträda mot varandra ventileras. I skolan finns också en pärm med förslag på etiska samtal. I skolans vision och pedagogiska

profil finns en uttalad strategi om att skolan skall vara ”en plats som genomsyras av ett demokratiskt förhållningssätt, en vördnad och respekt för livet och ett uppskattande av olikhet”. Inspektörerna bedömer att skolan bedriver ett mycket gott arbete avseende att fostra eleverna till att omfatta vårt samhälles grundläggande värderingar.

I skolan pågår likaså ett regelbundet arbete mot mobbning och kränkande behandling. Ett faddersystem finns utarbetat för förskolebarnen när de flyttar från Lillgården in i Mellangården och börjar i förskoleklassen. Vissa elever har deltagit i utbildning av Friends, en organisation som utbildar barn och vuxna i förebyggande arbete mot mobbning och kränkande behandling. Eleverna har därefter blivit utsedda till kamrattstödare med uppgift att vara ”extra ögon” om något händer. Vid misstänkt mobbning kallas skolans så kallade antimobbningsteam in. Teamet består av fyra personer från olika verksamheter på skolan.

Inför inspektionen av Lemshaga Akademi fick inspektörerna ta del av ett handlingsprogram mot mobbning som beskrev dels olika förebyggande åtgärder, dels vilka åtgärder skolan vidtar när barn uppför sig illa mot varandra. Handlingsprogrammet innefattade inte det vidare begreppet kränkande behandling eller rutiner för hur skolan skall agera i händelse av vuxnas kränkningar av elever. I samband med faktagranskning av föreliggande rapport uppger dock huvudmannen att skolan har en handlingsplan som utgår från begreppet kränkande behandling och att denna plan skall revideras under hösten 2005. I samband med denna revidering bör, enligt inspektörerna, rutiner för vuxnas kränkningar av elever tas fram.

Värdegrundsarbetet bedöms sammantaget av inspektörerna hålla en mycket god kvalitet. Arbetet mot kränkande behandling, liksom handlingsprogrammet, bör dock kompletteras med rutiner för hur skolan skall agera i händelse av vuxnas kränkningar av elever.

Föräldrasamverkan

Samverkan med föräldrar sker främst genom information via skolans intranät – First Class. Här lägger lärarna ut sina veckobrev och en öppen dialog förs om olika frågor. Enligt föräldrarna fungerar detta mycket bra. Föräldrasamverkan sker också genom så kallade föräldrakoordinatorer, två från varje klass som träffar rektor och skolans pedagogiska utvecklingsledare en gång i månaden. Därutöver bjuds föräldrar in till föräldramöten och utvecklingssamtal men även till möten rörande t.ex. skolans olika projekt. Olika föräldragrupper ansvarar för olika områden, som t.ex. djur- och naturgruppen, IT-media, lägerskoleverksamhet och trafiksituationen. Samtliga föräldrar uppger dock att deltagandet är frivilligt och att de som inte vill vara med inte behöver vara det. Inspektörerna bedömer samverkan med föräldrarna som mycket god.

Skolhälsovård

En av skolan anställd skolsköterska arbetar 24 tim i veckan. Hon har mottagning fyra dagar i veckan och är även engagerad i skolans elevvårdsarbete. Skolläkare kommer till skolan två gånger per termin och genomför tillsammans med skolsköterskan hälsoundersökningar.

Sammanfattningsvis bedöms arbetet för en god arbetsmiljö och delaktighet hålla god och delvis mycket god kvalitet. Arbetet mot kränkande behandling, och skolans handlingsprogram, bör kompletteras med rutiner för hur skolan skall agera i händelse av vuxnas kränkningar av elever.

4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet med lärandet är skolans huvudprocess för att utveckla kunskaper och färdigheter. Arbetet för att nå målen skall utformas av eleverna och personalen i samverkan. Samverkan skall också ske med hemmen. Allsidighet och saklighet är väsentliga vid utformningen av undervisningen. Skollagen slår också fast att hänsyn skall tas till elever i behov av särskilt stöd.

Granskningen inriktas mot hur man arbetar för att nå målen och hur man anpassar arbetet till de lärandes olika behov. Innehåll och organisering av studierna liksom arbetsformerna och kontakterna med hem, samhälle och arbetsliv är andra områden som uppmärksammas.

Organisation av undervisningen

I Lemshaga Akademi sker undervisningen mestadels årskursvis. I vissa ämnen, som t.ex. spanska, undervisas årskurserna 6 och 7 tillsammans. I några av de lägre årskurserna sker viss undervisning över klassgränserna. I årskurserna 6-7 respektive 8-9 ansvarar en mentor för ca 15 elever medan i de yngre årskurserna ansvarar respektive klasslärare. I de yngre årskurserna ansvarar också klasslärarna för merparten av undervisningen, medan undervisningen i de äldre årskurserna mestadels sker av olika ämneslärare. Samarbete mellan klasser förekommer, framför allt mellan årskurserna 1-3 och 4-5 respektive 6-7 och 8-9. Organiseringen av undervisningen uppfattas av inspektörerna som flexibel och varierande.

Mål för undervisningen

Skolan följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet (Lpo 94) samt de nationella kursplanerna. Kursplanerna har konkretiserats för samtliga ämnen och ligger utlagda på skolans hemsida. Dessa bedöms av inspektörerna hålla mycket hög kvalitet.

Arbetssätt och arbetsformer

Arbetssättet i Lemshaga Akademi tar sin utgångspunkt i två olika projekt som är knutna till skolan. ”Carpe Vitam – Making Thinking Visible” är ett forskningsprojekt i samarbete med Harvard University som syftar till att hjälpa eleverna att bli medvetna om sina egna tankar och strategier kring lärandet. Genom att synliggöra elevers hypoteser och frågor kan undervisningen utgå från elevernas perspektiv. Samtliga elever och lärare i årskurs 2-8 är involverade i detta projekt. Ett annat projekt, E3-projektet, är ett EU-projekt med Reggio Emilia i Italien som koordinator. Detta utgår från att det finns ett gap emellan ungdomars och barns sätt att kommunicera och lära och skolans sätt att fungera. I detta projekt deltar elever i årskurserna 6-9 som uppmuntras till att utmana skolans sätt att arbeta, t.ex. genom att producera egna nyhetssändningar. Ett tredje projekt - ”Barnens dialog med naturen och naturens dialog med barnen” – är ett samarbetsprojekt mellan Carpe Vitam AB, Lemshagastiftelsen, Lärar-

högskolan i Stockholm, Reggio Emilia Institutet i Stockholm och Reggio Children i Italien. Syftet med projektet är att studera barns och elevers relation till naturen och hur de kan skapa mening i denna relation. Projektet involverar barnen i förskolan, förskoleklassen och årskurs 1-3.

I läroplanen anges att alla elever skall få ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll, samt att detta inflytande skall öka med stigande ålder och mognad. Likaså skall lärarna tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen. Grundidén i de projekt som bedrivs i Lemshaga Akademi är att lärandet skall ta sin utgångspunkt i elevernas egna tankar, reflexioner och tidigare erfarenheter. Detta innebär t.ex. att i anslutning till att ett nytt ämnesområde introduceras, tillfrågas eleverna vad de tänker, tycker och tror kring det valda ämnet/temat. På detta sätt menar lärarna att eleverna kan påverka vad de sedan kommer att arbeta med. Eleverna påpekar dock att deras möjligheter att delta i valet av ämnesområde och påverka innehållet i undervisningen är mer begränsat. Enligt observationer och enligt intervjuer med elever är undervisningens innehåll i hög grad styrt av lärarna, vilket också bekräftas av lärarna. Enligt eleverna tas inte alltid deras synpunkter tillvara vid de regelbundna utvärderingarna av undervisningen. Inspektörerna bedömer att skolan i högre grad - utifrån att eleverna får kännedom om vilka kursplanemål som ett visst arbete skall leda fram till - bör involvera eleverna i planering och organisering av innehållet i undervisningen.

Vid tillfället för inspektionen arbetar eleverna i olika projekt, men även enskilt arbete och grupparbete förekommer. Visst arbete är ämnesövergripande och tematiskt, t.ex. arbetet om "Afrikas slöjd" som involverar eleverna i årskurserna 8 och 9. Detta går i korthet ut på att eleverna läser om Afrika i geografi, de besöker butiker inne i Stockholm med afrikanska slöjdarbeten och går på etnografiska museet. Eleverna skall få låna en av butikernas lokaler för att ställa ut sina slöjdarbeten. De har fått välja textilslöjd eller trä- och metallslöjd. Inspektörerna bedömer att eleverna ges mycket goda möjligheter att få överblick och sammanhang i sitt lärande och att undervisningen på ett bra sätt samordnas för att eleverna skall få möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet.

Bedömning och betygssättning

Elevernas kunskapsutveckling dokumenteras regelbundet, t.ex. i form av observationer av barnens utveckling och genom individuella utvecklingsplaner. I svenska dokumenteras elevernas kunskaper med hjälp av LUS, läsutvecklings-schema. Vissa lärare samlar elevernas arbeten i portfolioliknande pärmar. I arbetsplanen för Lemshaga Akademi finns en rubrik "Hur vet vi att det blir gjort?" där utvecklingssamtal, observationer, pedagogisk dokumentation, nationella prov och betyg anges som exempel. Och under rubriken "Hur redovisar vi resultat?" anges exempelvis temaarbete, uppvisningar, enskild dokumentation och nyhetssändningar. De äldre eleverna som inspektörerna samtalade med var dock kritiska till att skriftliga prov är en klart överrepresenterad form och att det är svårt att få höga betyg grundade på andra bedömningsformer. Det har också diskuterats bland lärarna om hur antalet prov kan minskas. Inspektörerna bedömer att det finns en stor variation i hur kunskapsutvecklingen redovisas och bedöms. Det är enligt inspektörerna även positivt att man har börjat ta tillvara på elevernas kritiska synpunkter på provens dominerande roll.

Betygen uppfattas av eleverna som rättvisa. Lärarna deltar i det kommunala nätverk som ämnesvis diskuterar betygssättning och likvärdighet. Bedömnings- och betygsdiskussioner förekommer även i skolan. Enligt inspektörernas bedömning finns goda förutsättningar för likvärdig betygssättning och forum finns för diskussioner om bedömningar.

Elevvård och stöd

För Lemshaga Akademi finns en tydligt nedtecknad elevvårdsplan för hur elever som är i behov av särskilt stöd upptäcks och vilka åtgärder som då vidtas. Dessutom finns en verksamhetsplan för det specialpedagogiska arbetet, där bl.a. specialpedagogens och speciallärares roll redovisas.

Stöd ges enligt samtliga intervjuade till de elever som behöver. Möjligen skulle vissa elever behöva ännu mer stöd, enligt vissa intervjuade. Stöd ges på olika sätt, ibland får läraren handledning av specialpedagogen och ibland hjälper specialläraren eleven, vanligtvis inom klassens ram. Vissa elever får stöd av extra resurspersoner. Stöd ges även i andra ämnen än svenska, matematik och engelska. För eleverna i årskurs 9 erbjuds extra undervisning i matematik, s.k. matteverkstad.

Åtgärdsprogram skrivs enligt rektorn för alla elever som behöver stöd och detta sker i samverkan med elever och dennes vårdnadshavare. De skrivs i samtliga ämnen och även för elever som behöver socialt stöd, t.ex. elever som varit involverade i kränkande behandling.

Ett visst samarbete finns med kommunens stödenhet och föräldrar till elever som behöver extra stöd utöver vad skolan kan erbjuda skriver på en ansökan som skolan sedan sänder in till stödenheten. Stödenheten beslutar därefter, enligt rektorn, om vilken form av stöd eleverna får. Oftast ges stödet i form av medel till en resursperson, för ett visst antal timmar i veckan. Problem har dock uppstått eftersom de tilldelade medlen enligt rektor inte har räckt till det antal timmar som beslutats. Rektor har nyligen varit i kontakt med stödenhetens chef för att reda ut dessa svårigheter.

Enligt skollagen skall en fristående skola stå öppen för alla barn som har rätt till utbildning inom motsvarande skolform i det offentliga skolväsendet. Undantag får göras för sådana barn vilkas mottagande skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för skolan. Bestämmelserna i skollagen innebär att en fristående skola inom ramen för sina normala resurser skall kunna ge stöd åt flertalet elever. Skolan skall således, på samma sätt som en kommunal skola, anpassa sin organisation och sin undervisning så att hänsyn tas till elevens behov och förutsättningar. Inspektörerna ser det som positivt att den fristående skolhuvudmannen och kommunen samverkar för att utreda elevers behov av särskilt stöd och bedöma hur detta skall kunna tillgodoses när stödbehovet befaras vara omfattande, men det är skolan som har ansvaret för stödets utformning.

Inspektörerna bedömer att skolan genomgående har mycket väl utarbetade rutiner för att upptäcka och ta hand om elever som är i behov av särskilt stöd. Det är särskilt bra att elever även ges stöd i andra ämnen än svenska, engelska och matematik samt att åtgärdsprogram skrivs för alla ämnen och för när elever är involverade i kränkningar. Det är rektorns ansvar att fatta beslut om utform-

ningen av särskilt stöd till elever. Ansvarsfördelning mellan stödenhetens chef och rektor för Lemshaga Akademi behöver klargöras med avseende på detta.

Utvecklingssamtal

Utvecklingssamtal genomförs varje termin mot bakgrund av de individuella utvecklingsplaner som finns för samtliga elever. I dessa får eleverna själva fylla i nuläge och mål, vad de tror att de är bra på samt vad de skulle behöva träna mer på. Föräldrar och elever uppger att de är nöjda med utvecklingssamtalen och föräldrar anser att de får tydlig information om hur barnen ligger till kunskapsmässigt.

Sammanfattningsvis bedöms den pedagogiska verksamheten som genomgående av god och delvis mycket god kvalitet. Konkretiseringarna av de nationella målen i kursplanerna är mycket tydliga, arbetssätten präglas av variation och mycket bra ämnesintegrering. Rutiner kring stödinsatser för elever i behov av särskilt stöd, liksom åtgärdsprogrammen, är mycket väl utvecklade. Rektorns ansvar behöver dock tydliggöras gentemot stödenhetens chef. Skolan bör i högre grad ta tillvara på elevernas vilja och intresse att vara mer delaktig i planering och utformning av undervisningens innehåll.

5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolans inre organisation och arbete. Sammantaget har dessa skyldighet att se till att rätten till utbildning och till att nå målen för denna tillgodoses. Fristående huvudmän har motsvarande ansvar även om de inte alltid omfattas av riktlinjerna för det offentliga skolväsendet.

Frågor som behandlas vid inspektionen är exempelvis om den fristående skolan har en fungerande ledning och styrning av verksamheten och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen och för att värna enskilda elevers rätts-säkerhet.

Skolans organisation och ledning

Huvudman för Lemshaga Akademi är Lemshagastiftelsen som bildades 1995 genom ett upprättat gåvobrev av Helena Högvist-Wallenberg. Ordförande i styrelsen är stiftelsens grundare, som tillika är förälder till barn i skolan. Ordförande är också initiativtagare till de olika projekten i skolan. Styrelsen styr verksamheten genom att ca en gång per termin träffa rektor och den pedagogiska utvecklingsledaren. Ordföranden anser sig vara mycket välinformerad om verksamheten. Hon får information från rektorn, utvecklingsledaren, projektledarna samt tar del av resultat genom verksamhetsberättelser från respektive hus/arbetslag.

Rektorn är lågstadielärare med många års erfarenhet av undervisning och ledning. Hon har tidigare varit rektor på en kommunal grundskola och har genomgått såväl kommunal som statlig skolläda-utbildning. Rektorn har det övergripande ansvaret för hela Lemshaga Akademi, inklusive förskolans verksamhet. Till sin hjälp har hon en administratör som bl.a. har till uppgift att samordna administrationen på skolan. Rektorn är ansvarig inför styrelsen och leder sko-

lans ledningsgrupp. Ledningsgruppen består, förutom av rektorn, även av utvecklingsledaren, projektledarna och de fyra s.k. husledarna. Utvecklingsledaren har bland annat till uppgift att samordna det pedagogiska utvecklingsarbetet samt följa upp och redovisa elevresultat. Utvecklingsledaren leder också den så kallade pedagogiska utvecklingsgruppen. I denna ingår även projektledarna och husledarna.

För varje hus - Storgården, Mellangården, Lillgården samt för fritidshemmen - finns en husledare på 10-20 procents tjänst med uppgift att bl.a. driva den pedagogiska vidareutvecklingen i arbetslaget. I respektive hus finns dessutom administrativt ansvariga pedagoger, som har till uppgift att leda arbetslagsmötet, tillse att utvärderingar och planeringar följs upp och sammanställs i tid, lägga schema, ordna vikarier, etc.

Rektor uppfattas av flertalet intervjuade som i första hand en administrativ ledare, medan utvecklingsledaren uppfattas vara den som innehar det pedagogiska ledarskapet. Detta är en ansvarsfördelning som huvudmannen själv har initierat enligt ordförande i styrelsen. De flesta intervjuade, även elever och föräldrar, menade att det tydligt går att skilja mellan de olika rollerna, några lärare ansåg dock inte att det var helt klart vem man skall vända sig till vid problem i undervisningen. När det gäller problem med elever däremot, står det helt klart för samtliga att det är rektor som ansvarar. Hon håller också i skolans elevvårdskonferenser.

Rektor träffar all personal under en rast en gång i veckan då kortfattad information ges. Därutöver leder rektor möten med administratören och med de administrativt ansvariga pedagogerna. Rektor uppfattas som förtrogen med verksamheten och i det stora hela införstådd med pedagogiken och arbetssättet, även om flertalet lärare uppger att de i första hand skulle vända sig antingen till den pedagogiska utvecklingsledaren eller till sin husledare om problem uppstod i arbetslaget eller i undervisningen. Några av lärarna uppgav att om problemet skulle vara förknippat med innehållet i undervisningen skulle de också kunna vända sig till någon av projektledarna. Inspektörerna bedömer att rektorn är förtrogen med verksamheten.

I samband med faktagranskning av föreliggande rapport påtalar huvudmannen att Lemshaga Akademi från vårterminens start 2005 fått en ny ledning. Syftet är att stärka det pedagogiska ledarskapet genom att rektor är den som direkt leder pedagogerna i planering, genomförande, utvärdering och utveckling av den pedagogiska verksamheten.

Kvalitetsredovisningen och skolans arbete med kvalitetsfrågor

I kvalitetsredovisningen från läsåret 2003/2004 presenteras resultat av skolans måluppfyllelse vad gäller kunskaper samt vilka åtgärder skolan avser vidta för att förbättra resultatet. I kvalitetsredovisningen ingår även en utvärdering av den pedagogiska utvecklingen under läsåret. Denna bygger på de utvärderingar av verksamheten som genomförs varje vår och som sedan presenteras i olika verksamhetsberättelser från respektive hus samt från den pedagogiska utvecklingsgruppen.

I Lemshaga Akademi pågår ett kontinuerligt kvalitetsarbete. En rad utvecklingsinsatser har initierats för att på olika sätt förbättra skolans måluppfyllelse, bl.a.

bedrivs ett utvecklingsarbete för att i högre grad integrera ämnet engelska i den övriga undervisningen och en ”matteverkstad” har inrättats för att hjälpa eleverna med läxorna i matematik. Inspektörerna bedömer skolans kvalitetsarbete inklusive utvärdering och uppföljning som tydligt och bra. Kvalitetsredovisningen uppfyller enligt inspektörernas bedömning författningarnas krav.

Sammanfattningsvis bedöms styrning och ledning i stort sett vara av god kvalitet. Skolans kvalitetsarbete med utvärdering och uppföljning bedöms som tydligt och bra.

6. Tillgång till utbildning och omsorg

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för skolväsendet. En fristående skola skall vara öppen för alla barn och ungdomar som har rätt till utbildning i motsvarande skolform i det offentliga skolväsendet.

Granskningen gäller om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som förutsätts i skollagens bestämmelser. Även principerna för intagning och informationen om möjligheter till utbildning behandlas.

Principer för intagning

Enligt kvalitetsredovisningen står cirka 160 barn i kö till förskolan. Därutöver finns cirka 300 intresseanmälningar till förskoleklassen och grundskolans samtliga årskurser. Platserna till förskolan administreras av Värmdö kommun och antagning sker från det år barnet fyller tre år. Barnen tas från den kommunala barnomsorgskön, och erbjudande om plats skickas ut i turordning efter anmälningdatum. Syskonförtur tillämpas. Om det finns fler barn med samma anmälningdatum och med rätt till syskonförtur, lottas platserna. Kommunen ansvarar för lottningen som sker i närvaro av kommunens representant, administratören från Lemshaga Akademi samt en utomstående som drar lotten. Förra läsåret kunde 21 förskolebarn erbjudas plats.

Det finns en nära samverkan mellan förskolan och förskoleklassen. Barnen från förskolan går, om föräldrarna så önskar, över till förskoleklassen utan vidare intagningsprocedur, där man fyller på med 3-4 elever. Även här tillämpas anmälningstid, syskonförtur och vid behov lottning. Från förskoleklassen går barnen vidare till grundskolan enligt samma förfaringsätt. Klasserna består av cirka 24 elever och om det blir platser lediga fylls dessa på enligt samma princip. Viss hänsyn kan dock tas till könsfördelningen i klassen.

Tillgång till undervisning

Eleverna bedöms ha tillgång till undervisning i tillräcklig omfattning i samtliga ämnen. I elevens val får eleverna möjligheter att välja att fördjupa och bredda sina kunskaper i ett antal olika ämnen. De yngsta eleverna i årskurs 1-3 får välja mellan bl.a. sångkör, drama eller skapande verksamhet, medan de äldre eleverna kan välja mellan såväl svenska, engelska och matematik som mer praktiskt inriktade ämnesområden, t.ex. djurvård, media, körsång eller skapande verksamhet. Samtliga elever är mycket nöjda med elevens val.

I språkvalet kan eleverna välja mellan spanska och franska, tidigare har även tyska funnits som ett valalternativ. Undervisningen i språkval organiseras ge-

nom att årskurs 6 och 7 läser tillsammans i en grupp. Elever som inte vill läsa dessa språk erbjuds undervisning i så kallad förstärkningsengelska.

Undervisning i modersmål erbjuds berättigade elever som så önskar, t.ex. i engelska. Inga elever är enligt rektorn i behov av studiehandledning i modersmålet eller av undervisning i svenska som andraspråk.

Funktionshindrade elever har enligt rektorn full tillgång till undervisning om det skulle behövas. Hiss finns till övre plan samt handikappanpassade ingångar.

Avgiftsfri utbildning

Vid inspektionen framkom att betydande avgifter tas ut i samband med vissa språkresor utomlands. Vid tillfället för inspektionsbesöket planerades t.ex. en språkresa till Paris för de elever som läser franska. Även tidigare har liknande resor företagits. De elever som inte vill följa med, erbjuds undervisning i skolan. Inspektörerna bedömer att detta inte är förenligt med skollagen som föreskriver att undervisningen skall vara avgiftsfri. I verksamheten får endast förekomma enstaka inslag som kan medföra en obetydlig kostnad för eleven och enligt inspektörerna kan ovan nämnda resor inte betraktas som en obetydlig kostnad. I anslutning till inspektionen har dock huvudmannen för Lemshaga Akademi uppgivit att man numera avser följa skollagens krav på avgiftsfri utbildning.

I övrigt tas inga avgifter ut. Det finns en postgiroblankett för frivilliga bidrag för dem som vill, men inga påtryckningar uppges ske.

Registerkontroll

Enligt uppgift från rektor finns erforderliga registerutdrag ut belastningsregistret för personal som anstälts efter den 1 januari 2001 i enlighet med lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg.

Sammanfattningsvis bedöms eleverna ha god tillgång till undervisning i samtliga ämnen. Tillgången till elevens val bedöms som föredömligt. Inspektörerna utgår från att huvudmannen fortsättningsvis följer skollagens krav på avgiftsfri utbildning.

7. Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Utbildningen skall vara avgiftsfri.

Vid inspektionen granskas dessa och andra förutsättningar för att bedriva en utbildning av god kvalitet. Även skolans ekonomiska stabilitet och de långsiktiga förutsättningarna för verksamheten behandlas.

Stabilitet

Lemshagastiftelsen redovisar enligt årsredovisning för räkenskapsåret 2003-01-01 – 2003-06-30 ett underskott på 823 540 SEK. Huvudmannen använder sig av auktoriserad revisor och revisionsberättelsen är godkänd och undertecknad.

Enligt verksamhetsrapport från Lemshaga Akademi för läsåret 2003/2004 bestod underskottet vid höstterminens start år 2003 på cirka 2.8 miljoner. Underskottet betalas enligt ordförande av Peder Sager Wallenberg Charitable Trust. Kostnaderna för de olika projekten belastar enligt ordförande inte skolans budget, utan Stiftelsen Carpe Vitam. Målet är enligt verksamhetsrapporten en budget i balans och att ”i en framtid kunna minska och helt ta bort det ekonomiska beroendet för drivandet av Lemshaga Akademis drift och basverksamhet”. Vidtagna åtgärder under perioden 2003-2004 har bland annat varit att minska kostnaderna för telefon, IT och för städning. Under 2005 genomförs dels anpassning av bemanningen, dels utökas verksamheten med tre klasser. Sammantaget kommer detta enligt huvudmannen att leda till att verksamheten är i ekonomisk balans till hösten 2006.

Inspektörerna bedömer att trots det stora underskottet finns ekonomiska förutsättningar för att fortsättningsvis bedriva skolverksamhet.

Lärarkompetens

I Lemshaga Akademi arbetar totalt 23 pedagoger varav flertalet har utbildning som förskollärare, fritidspedagog eller har lärarexamen och de flesta undervisar i de ämnen de har utbildning för. Flera av lärarna har också montessoriutbildning. Vid tillfället för inspektionen fanns sammanlagt tre lärare som undervisar i trä- och metallslöjd, spanska samt matematik och idrott som saknade formell kompetens. Inspektörerna bedömer att skolan bör fortsätta sina ansträngningar med att öka andelen lärare med lärarexamen.

Enligt personalen finns bra möjligheter till såväl kompetensutveckling som fortbildning. Ett policydokument har tagits fram av utvecklingsledaren, där riktlinjerna för kompetensutvecklingen anges. Kompetensutveckling erbjuds på tre olika nivåer, gemensam för all personal, för arbetslaget samt individuell kompetensutveckling. All personal deltar kontinuerligt i skolans interna IT – mediautbildning. Samtliga pedagoger ingår även i så kallade studiegrupper med handledning av nationella och internationella forskare kontinuerligt fördjupar sig i den forskning som bedrivs på skolan.

Inspektörerna bedömer att tillgången till kompetensutveckling för personalen genomgående är god.

Lokaler och utrustning

Lokalerna är genomgående mycket tilltalande och väl avpassade för pedagogisk undervisning i olika konstellationer och ämnen. För undervisning i hem- och konsumentkunskap, bild, musik, textilslöjd liksom trä- och metallslöjd, idrott och hälsa finns fräscha och i hög grad ändamålsenliga specialsalar. Specialsal finns även för undervisning i NO, men all undervisning sker i s.k. halvklass eftersom salen bara rymmer 12 elever. I skolan finns en nybyggd matsal.

Enligt flera elever i Lemshaga Akademi har de fått till ansvar att själva städa sina klassrum och angränsande ytor. Elevrådet har klagat till rektor över att en del av ansvaret för städningen lagts på eleverna och att de varken vill eller klarar av att ta detta ansvar. Rektorn bekräftar att eleverna efter en genomförd besparing i skolan på detta sätt får ta ett större ansvar för sin egen skolmiljö. Inspektörerna bedömer att det inte är kan anses som acceptabelt att som en besparingsåtgärd ålägga eleverna att själva städa sina klassrum och angränsande ytor. Detta bör åtgärdas. Huvudmannen har i samband med faktagranskningen av rapporten påtalat att all städning från årsskiftet 2004/2005 utförs av städpersonal.

Tillgången till läromedel och annan utrustning bedöms som mycket god. Det finns ett nytt bibliotek med god tillgång av litteratur och läromedel. Det finns ett stort antal datorer som finns utspridda överallt i skolan, utanför klassrummen, utanför matsalen, osv. Datasystemet håller hög standard, och eleverna uppger att de i princip har obegränsad tillgång till datorerna för skolarbetet och att de sällan går sönder. En IT/Media-pedagog ansvarar för att såväl datasystemet som datorerna fungerar optimalt.

Sammanfattningsvis bedöms lokaler, utrustning och övriga läromedel som ändamålsenliga. Flertalet lärare har lärarexamen och det finns ett väl utbyggt system för kompetensutveckling.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Lemshaga Akademi övergripande är av mycket god kvalitet. Den pedagogiska verksamheten är genomgående mycket bra, arbetssättet präglas av variation och ämnesintegrering. Elevernas kunskapsutveckling är mycket god och skolan sätter in stöd för de elever som inte når målen. Eleverna bör dock ges möjligheter att i än högre grad vara delaktiga i skolans arbets- och beslutsprocesser. Skolans kvalitetsarbete med utvärdering och uppföljning bedöms som tydligt och bra. Lokaler, utrustning och övriga läromedel bedöms som ändamålsenliga och av hög kvalitet, särskilt biblioteket och datorerna.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Elevernas ansvar och inflytande bör fortsätta att utvecklas.
- En övergripande uppföljning och analys på skolnivå av elevernas kunskapsutveckling i andra ämnen än svenska, engelska och matematik bör genomföras för eleverna i årskurs 1-7.
- Elevernas kännedom om målen i kursplanerna bör förbättras, detta gäller eleverna i årskurs 1-7.
- Arbetet mot kränkande behandling, liksom handlingsprogrammet, bör kompletteras med rutiner för hur skolan skall agera i händelse av vuxnas kränkningar av elever.

- Rektorns ansvar behöver tydliggöras med avseende på beslut om utformning av särskilt stöd till elever.

Datum	Ort
2006-01-20	Stockholm

Elisabeth Ritchey
Lilian Berglund Wallin